

Ne igravimo se z verodostojnostjo Slovenije

3.7.2014

Vnovično spreminjanje odločitev čez noč o prodaji državnega premoženja ni le slabo znamenje za tuje investitorje, ki se že zdaj izogibajo Sloveniji. To je slabo znamenje tudi za konsolidacijo javnih financ, nova delovna mesta in prestrukturiranje slovenskega gospodarstva, ki potrebuje svež kapital.

V zadnjih dneh in tednih smo ponovno priče dejanjem, ki Slovenijo v mednarodnem okolju postavljajo v izrazito negativno luč, ko gre za verodostojnost. Zadnja takšna novica je današnja vest premierke v odhodu, Alenke Bratušek, da namerava začasno zaustaviti privatizacijo do volitev.

Obseg tujih naložb (merjen v slovenskem bruto domačem proizvodu), ki je že tako na zelo nizki ravni, je lansko leto celo upadel. Tako v primerjavi s celotno EU, kot tudi v primerjavi z vzhodno, srednjo in JV Evropo. Podoba Slovenije v očeh potencialnih tujih investitorjev je bila že lani po raziskavi Fakultete za družbene vede neugledna (*več v priloženih dveh grafih*).

Nedvomno je k takšni podobi Slovenije v očeh mednarodnih investitorjev prispevalo neprivlačno in neprijazno poslovno okolje v Sloveniji, predvsem pa politične odločitve, ki so se že v preteklosti spreminjale čez noč ali pa so bile (hkrati) izjemno nepregledne.

Spomnimo se samo, kako so pred leti čez noč energetska podjetja iz Slovenije morala dokapitalizirati NKBM, čeprav smo tik pred tem z najvišje državne politične ravni vabili k nakupu tuje investitorje. Ali kako smo nepregledno privatizirali, nato pa devetkrat prodajali Mercator in ga na koncu prodali za najvišjo možno ceno, ki je bila ponujena - a hkrati bistveno nižja kot pred leti.

Ob vnovičnem igrakanju s slovenskim ugledom pred mednarodnimi investitorji, ki ga sproža del politike in hkrati tudi del drugih družbenih akterjev, se sprašujemo, kdo bo pred davkoplačevalci odgovarjal zaradi posledičnih oportunitetnih izgub, ki nastanejo ob bistveno nižjih iztržkih, s katerimi krpamo luknje v javnih financah, in kdo bo odgovarjal za nikoli pridobljena delovna mesta, ki so posledica tega, da se resni strateški investitorji iz tujine in tudi domači investitorji čedalje bolj izogibajo Sloveniji.

Gospodarska zbornica Slovenije se zavzema za maksimalno razvojno podporo domačim podjetjem. Ta je mogoča le tako, da se po strokovnih merilih in pregledno poišče strateške lastnike za precejšnji del državnega premoženja. V nekaterih primerih seveda to lahko ostane tudi država (denimo, ko gre za infrastrukturna podjetja z naravnimi monopoli), a ostajata dve nesporni dejstvi, mimo katerih ne moremo:

- v Sloveniji je izrazito več državnega premoženja v podjetjih kot v EU,
- država že v osnovi ni dober strateški lastnik v tako številnih družbah, kot jih ima v lasti pri nas.

Zato apeliramo na politike in druge akterje, da v razmerah, ko je državnega razvojnega potenciala v Sloveniji premalo, prenehajo z zapravljanjem še tistega malo ugleda, ki ga ima Slovenija pri mednarodnih in domačih zasebnih investitorjih, in da začnejo gledati na lastniške rešitve izključno z razvojnega zornega kota. Brez takšnega pristopa bomo še bolj zaostali za našimi konkurenčnimi tekmicami. Predvsem pa bodo naši državljani prikrajšani za številna dolgoročna delovna mesta, ki bi jih investitorji lahko odprli v Sloveniji.

Samo Hribar Milič: "Kdo bo v Sloveniji sprejel odgovornost za blokado odločanja v fazi privatizacije, ki znižujejo kupnine, s katerimi krpamo javne finance, in zmanjšujejo potencial novih delovnih mest, ker se nas tuji in domači zasebni investitorji čedalje bolj izogibajo?"